

Особливості підготовки соціальних працівників в післявоєнний період

Богатюк Олексій Леонідович

Відокремлений структурний підрозділ «Технологіко-економічний фаховий коледж Білоцерківського національного аграрного університету»

bogatukol@ukr.net

Анотація: Доповідь присвячена аналізу особливостей підготовки соціальних працівників у післявоєнний період. Розглянуто основні соціальні виклики, що виникають після воєнних дій, та визначено ключові компетенції, якими повинні володіти соціальні працівники для ефективної роботи в цих умовах. Описано особливості навчальних програм та роль держави та громадських організацій у підготовці фахівців.

Ключові слова: соціальна робота, післявоєнний період, підготовка соціальних працівників, соціальні виклики, компетенції, навчальні програми.

Abstract: This report is devoted to the analysis of the peculiarities of the training of social workers in the post-war period. The main social challenges arising after military actions are considered, and the key competencies that social workers must possess for effective work in these conditions are identified. The features of training programs and the role of the state and public organizations in the training of specialists are described.

Keywords: social work, post-war period, training of social workers, social challenges, competencies, training programs.

Війна залишає глибокі соціальні рани, які потребують кваліфікованої допомоги. Соціальні працівники відіграють ключову роль у відновленні суспільства, але їхня підготовка повинна відповідати специфічним викликам післявоєнного періоду. Недостатність кваліфікованих соціальних працівників у післявоєнний період призводить до поглиблення соціальних проблем та уповільнює процес відновлення суспільства.

Міжнародні організації, такі як ООН та ВООЗ, наголошують на необхідності адаптації навчальних програм для соціальних працівників з урахуванням специфічних потреб післявоєнного періоду. Зокрема, у спільній оцінці впливу війни на людей, проведеній ООН за технічної координації Програми розвитку ООН (ПРООН), підкреслюється важливість інтеграції соціальних працівників у мультидисциплінарні реабілітаційні команди для ефективного реагування на виклики, спричинені конфліктом.[1]

Крім того, у звіті ЮНІСЕФ зазначається, що створено багато навчальних програм для розвитку компетенцій у сфері реабілітації, що є важливим для підготовки фахівців до роботи в умовах післявоєнного відновлення. [2]

Також у матеріалах Інституту обдарованої дитини НАПН України розглядаються виклики та стратегії відновлення освіти в регіонах, що пережили воєнні конфлікти, зокрема, оцінюється роль урядів та міжнародних організацій у процесах відновлення, аналізуються успішні інноваційні підходи, включно з використанням новітніх технологій. [3]

Метою дослідження є розробка рекомендацій для вдосконалення системи підготовки соціальних працівників з урахуванням специфіки післявоєнного періоду.

Післявоєнний період супроводжується значним зростанням потреби в психологічній підтримці. Ветерани, внутрішньо переміщені особи (ВПО), а також члени їхніх родин часто стикаються з посттравматичним стресовим розладом (ПТСР), депресією, тривожними розладами та іншими психологічними наслідками війни.

Згідно з вітчизняними дослідженнями, поширеність ПТСР серед українців становить близько 25%, причому майже половина населення (57%) перебуває в зоні ризику розвитку цього розладу. [4]

ВПО можуть відчувати стрес через втрату звичних орієнтирів, соціальних зв'язків та сімейної підтримки. Вони часто стикаються з відчуттям загубленості та невпевненості на новому місці проживання. [5]

Соціальні працівники повинні володіти навичками кризового консультування та вміти надавати першу психологічну допомогу.

Адаптація навчальних програм для соціальних працівників має включати підготовку до роботи з цими групами, зокрема:

- психологічне консультування та кризове втручання;
- роботу з ПТСР та бойовим стресом;
- методи соціальної інтеграції та адаптації ВПО.

Держава повинна забезпечити фінансування навчальних програм та створити систему супервізії для підтримки соціальних працівників. А саме:

- 1) Виділяти кошти на перекваліфікацію та підвищення кваліфікації соціальних працівників.
- 2) Співпрацювати з міжнародними організаціями (ООН, ВООЗ, ЄС), щоб залучати гранти та технічну допомогу.
- 3) Запровадити менторські програми та регулярні супервізії для запобігання емоційному вигоранню.
- 4) Надати доступ до консультацій із психологами та спеціалістами з кризової підтримки.
- 5) Створити онлайн-платформи та мережі взаємодопомоги для соціальних працівників.

Отже успішна відбудова суспільства залежить від ефективної підготовки соціальних працівників, здатних реагувати на складні соціальні виклики.

Перспективним напрямком досліджень є розробка та апробація інноваційних методів навчання соціальних працівників для роботи в умовах післявоєнного періоду.

Список використаних джерел:

1. Оцінка впливу війни на людей

https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-09/undp-ua-hia-ukr-2.pdf?utm_source=chatgpt.com

2. Звіт ЮНІСЕФ: «Підвищення потенціалу національного екосистеми для надання та використання асистивних технологій / альтернативної і

допоміжної комунікації для дітей з інвалідністю в Україні»

https://www.unicef.org/ukraine/media/41231/file/Report%20UKR_Ukraine_Country%20report%20AT%20AAC.pdf?utm_source=chatgpt.com

3. Аналітичні матеріали НАПН України Інститут обдарованої дитини «Відновлення освіти на постконфліктних територіях: зарубіжний досвід та ініціативи України»

https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/207/vidnovlennya-osviti-na-postkonfliktnih-teritoriyah_.pdf?utm_source=chatgpt.com

4. Сайт health-ua.com, Consilium. «Проблеми психічного здоров'я у воєнний час» https://health-ua.com/psychiatry/trivozni-rozladi/78767-posttravmatichnii-stresovii-rozlad-pid-cas-viini-mozlivosti-rozsirennia-terapevticnogo-diapazonu?utm_source=chatgpt.com

5. Сайт УВКБ ООН, Агентство ООН у справах біженців:

<https://www.unhcr.org/ua/idps-ua>